

Сергій ШЕВЧУК,
аспірант,
Андрій ПАЛАШ
аспірант,

Західноукраїнський національний університет

ВПЛИВ АЛЬТЕРНАТИВНОСТІ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ НА РИНКОВУ ВАРТІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

У світовій практиці застосування дивідендної політики імплементовано безліч альтернативних варіантів і підходів до визначення обсягу дивідендних виплат. В залежності від типових параметрів нарахування дивідендів їх можливо згрупувати і систематизувати з метою ідентифікації типових альтернатив.

Хоча, в креативних підходах «сучасна наука доводить нераціональність отримання дивідендів. Зокрема два нобелівські лауреати Модільяні і Міллер, які захистили теорію «індиферентності дивідендів», стверджують, що дивідендні виплати не дають жодної додаткової вигоди інвесторам» [4].

Бруханський Р.Ф., застосовуючи класичні підходи до формування спектру дивідендної політики, побудованих на синтезі вітчизняної та світової практики нарахування й виплати дивідендів, виокремив 6 типових варіантів дивідендної політики: 1) стабільної питомої ваги дивідендів у прибутку; 2) фіксованих дивідендних виплат; 3) постійного росту дивідендів; 4) стабільності виплат; 5) залишкової політики; 6) повної капіталізації прибутку [3, с. 218].

Українські підприємства здебільшого використовують залишкову політику дивідендних виплат, яка забезпечує високий темп розвитку підприємства, підвищення його фінансової стабільності, але її недоліками є нестабільний розмір дивідендних виплат, відтік дрібних інвесторів та непередбачуваність їх розмірів, що будуть формуватися в майбутньому періоді [1, с. 101].

У світовій практиці найщедрішими є нафтові гіганти BP (виплачує 5,2 % річних) та Sinopec Shanghai Petrochemical (біля 7% річних). Досить пристойними є виплати у японського автогіганта Honda Motor (3,12 %). Ненабагато відстає аграрна корпорація Bunge Limited, дивіденди якої становлять 2,65 %, а ось McDonald's виплачує трохи більше 2 %. Ще скромніші дивіденди у виробника міцних напоїв Brown-Forman (близько 1 %). Частина компаній дивіденди взагалі не виплачує, наприклад, Delta Air Lines (причиною є коронавірус, який мінімізував авіаперевезення). Традиційно не платять дивіденди збиткові фірми або компанії, які вкладають всі вільні ресурси у розвиток [4].

Альтернативність дивідендної політики формує спектр факторів, типовими можна виокремити: ліквідності ресурсів; ретроспективності обсягу дивідендів; обсягу боргових зобов'язань; стабільності доходу; інвестиційної привабливості; ефективності контролю; привабливості бізнесу; тривалості виробничого циклу; ефективності стратегічного управління; технологічності бізнесу.

Не зважаючи на твердження окремих західних дослідників про відсутність впливу дивідендної політики на ринкову вартість підприємства, вважаємо дієвим в умовах економіки України ж таки проводити багатофакторний ступеневий регресійний аналіз у розрізі 6 показників: обсяг прибутку на акцію; обсяг дивідендів на акцію; дивідендний вихід; дивідендна доходність; співвідношення між ціною акції та прибутком на акцію; ринкова вартість активів на акцію.

Список використаних джерел

1. Бершадський А.О., Юрчишена Л.В. Акціонерні товариства: тенденції, проблеми функціонування та дивідендна політика. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Випуск 3. 2017. С. 95-102.
2. Бруханський Р.Ф. Оптимізація процесу нарахування і виплати дивідендів у сільськогосподарських підприємствах України. Інноваційна економіка. 2010. Випуск 5 (19). С. 220-224.
3. Бруханський Р.Ф. Трансформація дивідендної політики сільськогосподарських підприємств з позиції стратегічного менеджменту. Наука молода, 2009. № 12. С. 218-220.
4. Писарев О. Акції дивідендних компаній: як заробити утричі більше, ніж на доларових депозитах. URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency/articles/dividendy-kakih-kompaniy-vtroe-prevyshayut-depozity-samyh-schedryh-bankov/>.